

ДО
Г-Н ВАСИЛ ТЕРЗИЕВ
КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ДО
Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДО
Г-ЖА БЛАГОРОДНА ЗДРАВКОВА
ЗАМЕСТНИК-КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ДО
Г-Н ИВАН ВАСИЛЕВ
ЗАМЕСТНИК-КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ДО
ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТНИЦИ В
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДО
Г-Н РУМЕН ДИМИТРОВ
ДИРЕКТОР НА ОП „ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ“

СТАНОВИЩЕ

от

Евгения Алексиева – кмет на район Панчарево
Ивайло Александров – кмет на кметство Кривина
Григор Григоров – кмет на кметство Казичене
Васил Станчев – кмет на кметство Лозен
Божидар Трайков – кмет на кметство Герман
Александър Борисов – кмет на кметство Кокаляне
Даниела Кръстева – кмет на кметство Долни Пасарел
Самуил Попов – кмет на кметство Бистрица
Диян Младенов – кмет на кметство Железница
Валери Стоянов – кметски наместник на с. Плана

Относно: Доклад с рег. № СОА25-ВК66-539/20.01.2025 год. за приемане на „Наредба за изменение и допълнение на Наредба за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община“.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка с публикувания за обществени консултации на страницата на Столична община Доклад с рег. № СОА25-ВК66-539/20.01.2025 год. за приемане на „Наредба за изменение и допълнение на Наредба за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община“, кметовете на територията на район „Панчарево“ проведохме работна среща в състав : кмет на район „Панчарево“, заместник – кметовете на район „Панчарево“, с кметовете на кметства на с. Кривина, с. Казичене, с. Лозен, с. Герман, с. Кокаляне, с. Бистрица, с. Железница, с. Долни Пасарел и с кметския наместник на с. Плана.

След задълбочено разглеждане и обсъждане на предложените промени, **всички кметове на територията на район Панчарево изразяваме ЕДИНОДУШНО ОТРИЦАТЕЛНОТО СИ СТАНОВИЩЕ** по предложените изменения.

I. Информираност на кметовете на райони, кметовете на кметства и кметски наместници преди обществените консултации.

На първо място считаме, че е изключително важно кметовете на райони, **кметовете на кметства и кметски наместници** да бъдем предварително информирани за предложените изменения, за да имаме възможност да предоставим своите становища по разработването на нормативни актове на Столична община преди провеждане на обществените консултации.

II. Проблеми с централизираното управление на гробищните паркове на населените места от ОП „Гробищни паркове“.

Съгласно чл. 3, ал. 2 от действащата Наредба за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община, гробищните паркове по чл. 2, ал. 2, т. 3 се управляват и опазват от кметовете на райони и кметовете на кметства, кметските наместници или упълномощени от тях лица.

С предложените изменения, обаче, се премахват изцяло кметовете на райони, кметства и кметски наместници по отношение на стопанисването, контрола, управлението и опазването на гробищните паркове.

Изцяло се предлага централизиране на управлението, като едновременно с това кметовете се задължават да оказват съдействие на директора на ОП „Гробищни паркове“ по въпросите, свързани с траурно-обредната дейност.

Считаме, че тази промяна не е правилна, тъй като кметовете на населените места имат пряк контрол и възможност да стопанисват общинските имоти и да недопускат нарушения за гробополаганията.

Освен това, кметовете на населените места имат постоянен контакт с енорийските свещеници в съответните населени места, което им дава предимство при решаване на проблеми, свързани с гробищните паркове.

1. Рискове от отсъствието на местен контрол върху гробищните паркове.

Отсъствието на местен контрол върху гробищните паркове в районите с кметове на кметства и кметски наместници би довело до намаляване на личната отговорност на местните власти за състоянието на тези терени.

Възможността кметовете да предприемат пряко действия и да контролират регулярно състоянието на парковете е изключително важна, за да се предотвратят вандалски прояви и незаконни действия.

Когато гробищните паркове са управлявани от местната администрация, има много по-голяма ефективност за предотвратяване на тези проблеми, чрез бърза реакция и проактивни мерки.

2. Възможни затруднения за жителите и местните власти.

Строителните и ремонтни дейности в гробищните паркове се контролират от кметовете на населените места, ако се приеме с новите предложения за промяна на Наредбата, че всяко едно действие ще изисква разрешение от директора на ОП „Гробищни паркове“, това ще създаде излишна бюрокрация и забавяне на процедурите.

За местните власти и жители ще бъде трудно да се справят с новата тромава процедура, която ще усложни административните действия.

3. Необходимост от гъвкавост в управлението на гробищните паркове.

С предлаганите промени за централизираното управление не се отчита нуждата от гъвкавост при отговорностите и действията, които са специфични за различните населени места. Например, в някои от селата в район „Панчарево“ съществуват стари, фамилни гробове, които не подлежат на стандартизирани практики за поддръжка. Местният контрол позволява по-адекватно решаване на специфични проблеми и в същото време дава

възможност за бързо реагиране на извънредни ситуации, които централизираното управление може да затрудни или забави.

4. Локален контекст и специфики на район „Панчарево“.

Район „Панчарево“ има уникални особености, които не могат да бъдат игнорирани при разработването на нормативни изменения.

Традициите в малките населени места, както и специфичния начин на живот на местните жители, правят централизираното управление на гробищните паркове не само неефективно, но и неподходящо за този район.

Местната администрация и кметовете на населени места имат важна роля не само в поддръжката, но и в съхраняването на чувството за общност и за спазване на традициите, които включват честото посещение на гробищните паркове и поемането на отговорност за техния вид и поддръжка.

5. Извънредни ситуации и културни различия.

Централизирането на управлението може да се окаже неефективно и в случай на извънредни ситуации, например природни бедствия, които изискват бързи и решителни действия. Местните власти са много по-близо до събитията и могат да организират на място спешни мерки, като например организиране на доброволни групи за възстановителни дейности.

В същото време, традициите в различни села са разнообразни, а решения, взети в централизирано звено, може да не отчитат тези специфики, което би довело до конфликт или напрежение сред местното население.

6. Състоянието на гробищните паркове в район „Панчарево“.

Гробищните паркове на територията на район „Панчарево“ съществуват повече от 50 години, като част от земята е дарена от жителите на съответните села.

В район „Панчарево“ функционират 11 общински гробищни парка, които се управляват и поддържат от кметовете на кметства и районната администрация и 1 гробищен парк в с. Долни Лозен, собственост на Софийската Митрополия, за който също оказваме съдействие, когато е необходимо.

В тези гробищни паркове има много стари фамилни гробове, които са използвани от местните жители още преди влизането в сила действащата Наредбата за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община, както и на предлаганите в момента промени в Наредбата.

Противно на твърденията, че тези гробищни паркове са в лошо състояние, трябва да подчертаем, че те се поддържат, въпреки ограничените финансови средства.

Със заповед на кмета на район „Панчарево“, управлението и опазването на гробищните паркове на територията на района, е възложено на кметствата и длъжностните лица по гражданско състояние и гражданска регистрация.

Водят се регистри за извършените погребения, съставят се актовете за смърт на починалите в съответното населено място, издават се разрешенията за погребение, събират се такси за продължаване на възмездното право на гробоползване и се спазват разпоредбите на Наредбата за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община.

Събраните и преведени на Столична община такси за 2024 г. са 85 000 лв., а преведените към район „Панчарево“ средства за поддържане на всичките 11 гробищни парка от Столична община на района за 2024 г. са 60 000 лв.

През 2024г. година предприехме действия по прочистване на гробищните паркове, като бяха извозени над 600 тона отпадъци.

Участие, във всички села по график, взеха всички кметове на кметства, озеленителите към района и лишените от свобода на облекчен режим от затворническото общежитие в Казичене.

Във всички гробищни паркове на територията на район „Панчарево“ извършваме косене, кастрене и рязане на опасни дървета, като на места се налага използването на специализирана техника като вишки и др.

Направихме предложение към Столична община, гробищните терени да бъдат включени в списъка за ДДД (Дезинфекция, дезинсекция и дератизация) към Дирекция „Зелена система“, като същите бяха напръскани, а освен това с наши сили обработихме и с препарати за унищожаване на тревисти плевели.

В края на 2023 г. и през изминалата 2024 г., въпреки липсата на достатъчно финансови средства, извършихме спешни дейности в следните населени места.

Изградена бе нова ограда на гробищния парк в с. Железница.

Извършихме ремонт на покрива на параклиса в гробищния парк в с. Кокаляне.

Извършихме основен ремонт на покрива на Арктиката в двора на гробищния парк в с. Долни Пасарел.

Дарители направиха основен ремонт на сградата и покрива на магерницата при гробищен парк в с. Панчарево.

Изготвихме типов проект за поставяне на урнови стени, поради изчерпаните свободни места в гробищните паркове.

Поради липсата на достатъчно финансови средства, към момента поставяме само една урнова стена в гробищния парк в с. Казичене.

Крайно належащо е Столична община да ни предостави необходимите финансови средства, за да поставим урнови стени във всички гробищни паркове в район Панчарево през 2025 г.

С цел по-добрата информираност на жителите, направихме и поставихме информационни табели, свързани с действащата Наредба във всички гробищни паркове.

Закупихме и плочи за оформяне и подобряване на алеите в гробищните паркове на района.

4. Изчерпване на гробните места в район „Панчарево“ и централизиране на гробищните паркове.

В гробищните паркове на територията на район „Панчарево“ има ограничен брой свободни места, а **в някои паркове те вече са изчерпани.**

Кметовете и енорийските свещеници стриктно следим да се погребват само жители на съответното населено място.

Има страхове и нарежение в хората от нашите села, че при централизирано управление ще се позволят погребения на хора от други краища, което може да доведе до изчерпване и на малкото места, които са останали, и ще създаде огромно напрежение и ескалация сред местното население.

В тази връзка за район „Панчарево“ крайно належащи и неотложни са действията по приключване на процедурите по отчуждаване, изплащане на обезщетенията на собствениците на частни имоти, попадащи в терени за разширяване на гробищните паркове и обособяването на нови такива.

За тази цел е необходимо Столична община да осигури необходимите финансови средства за приключване на всички тези дейности.

От район Панчарево сме заявявали неколkokратно в Столична община и НАГ провеждането на неотложни и спешни процедури за отчуждаванията, и за изплащане на обезщетенията на собствениците на части имоти, за разширение на гробищните паркове на територията на район „Панчарево“.

Отново сме внесли предложение в Столична община и сме предоставили цялата необходима информация за започване на посочените процедури.

Към този момент ситуацията в район „Панчарево“ е следната:

В селата Лозен, Казичене, Бистрица и Кокаляне, гробните местата са изчерпани.

В селата Герман, Панчарево и Плана, свободните места в гробищните паркове са ограничени.

Процедурата по отчуждаване и разширение на гробищния парк в с. Герман приключи. През 2024 г. бяха изплатени и обезщетенията на собствениците на части имоти, попадащи в обхвата на разширението.

Необходимо е през 2025 г. да се осигурят средства от Столична община за реализиране на дейностите по разширението на гробищния парк.

Процедурата по отчуждаване за нов гробищен парк в с. Лозен също приключи. През 2024 г. бяха изплатени и обезщетенията на собствениците на части имоти, попадащи в обхвата на новия гробищен парк.

През тази година трябва да се осигурят средства от Столична община за изплащане на обезщетенията на собствениците на части имоти, попадащи в обхвата на за улицата към новия гробищен парк и реализирането на дейностите по изграждането на новия.

Изпратили сме искане и становище до Столична община за деактуване на гробищния парк в с. Долни Лозен, който е собственост, доказана с нотариален акт, на Софийската Митрополия.

Работим усилено и за разширението на всички останали гробищни паркове на територията на район Панчарево.

През 2025г трябва да се осигурят средства от Столична община за разширение на гробищните паркове и изплащане на обезщетенията на собствениците на части имоти, попадащи в тях за селата: Казичене, Кокаляне и Долни Пасарел.

За разширение на гробищните паркове в селата Панчарево и Плана Столична община трябва да се осигури средства за изкупуване на частните имоти в съседство със съществуващите гробищни паркове, като в единият гробищен парк в с. Плана, вече има съществуващи гробополагания в съседни частни имоти.

През м. март 2025 г. предстои да проведем и обществено обсъждане за спряната процедура за изграждане на нов гробищен парк в с. Бистрица.

От район Панчарево сме внесли в Столична община всички тези предложения за включване в Годишната програма за отчуждаване и изкупуване на частни имоти и изплащане на обезщетения за 2025 г., като сме предоставили цялата необходима информация за започване на процедурите за всички населени места още тази година.

7. Необходимост от по-добра организация и средства за поддръжка. Финансови аспекти.

Централизирането на управлението и предлаганото увеличаване на числеността на служителите в ОП „Гробищни паркове“ от 190 служители на 470, не е решение за подобряване на състоянието на гробищните паркове.

Напротив, това може да затрудни и забави вземането на решения и предвид отдалечеността, ще се създаде допълнителна бюрокрация.

Вместо да се увеличава числеността на ОП „Гробищни паркове“ и да се дават средства за необосновани разходи за персонал и охрана, предлагаме:

➤ Столична община да осигури на кметовете на райони и кметове на кметства достатъчно финансов ресурс за поддръжка на гробищните паркове, като се инвестират средства в изграждане на видеонаблюдение, изграждане на осветление, неотложни ремонтни дейности в гробищните паркове и прилежащите им сгради, изграждане на урнови стени, ремонт на огради, дейности по кастрене, косене, почистване и т.н.

➤ Кметовете на населени места да могат да разполагат със събраните от таксите средства, като се използват за важните и неотложни дейности, свързани със сигурността, поддръжката и облагородяването на гробищните паркове.

➤ За контрол по спазване на правилата, както и за почистване и благоустрояване на гробищните паркове, кметовете на райони, съвместно с кметовете на кметства трябва да имат правото и възможността да разполагат с финансов ресурс осигурен от Столична община за назначаването на поне едно служебно лице – уредник на всеки един гробищен парк.

Не на последно място, всички кметове на територията на район „Панчарево“, които сме пряко избрани от жителите на съответните населени места в район „Панчарево“, изразяваме **ЕДИНОДУШНО СТАНОВИЩЕ ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ТАКСИТЕ**, които се заплащат за продължаване на възмездното право на гробоползване по разпоредбите на действащата Наредбата за гробищните паркове и погребално-обредната дейност в гробищните паркове, касаещи район „Панчарево“ и районите, които имат същата специфика.

Предлагаме на вашето внимание да се помисли за заплащане на съответните такси, според въвеждане на „категоризация на гробищните паркове“, спрямо тяхното местоположение и социален аспект за населението, както и на територията, на която е разположен съответния гробищен парк.

По силата на чл. 2, ал. 2 от Наредба за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община, гробищните паркове могат да се разделят в три категории, като сумите за гробищни паркове в населените места, включени в границите на столичните

райони "Сердика", "Искър", "Витоша", "Овча купел", "Връбница", "Нови Искър", "Кремиковци", "Панчарево", "Банкя", "Младост", "Надежда" и "Люлин", останат непроменени.

8. Заключение

Предоставяме на Вашето внимание, изготвеното от всички кметове на територията на район „Панчарево“ Становище, относно публикувания за обществени консултации на страницата на Столична община Доклад с рег. № СОА25-ВК66-539/20.01.2025 год., за приемане на „Наредба за изменение и допълнение на Наредба за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община“.

В Становището сме изложили всички важни според нас и за голяма част от жителите на съответните населени места, мотиви, съображения и специфики, и сме направили предложения, като считаме, че трябва да бъдат взети под внимание.

С уважение:

Евгения Алексиева – кмет на район Панчарево

Ивайло Александров – кмет на кметство Кривина

Григор Григоров – кмет на кметство Казичене

Васил Станчев – кмет на кметство Лозен

Божидар Трайков – кмет на кметство Герман

Александър Борисов – кмет на кметство Кокаля

Даниела Кръстева – кмет на кметство Долни Пас

Самуил Попов – кмет на кметство Бистрица

Диян Младенов – кмет на кметство Железница

Валери Стоянов – кметски наместник на с. План